Ч. 239 (1033). Львів, пятниця 18 жовтня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Австрія союзною державою

(Цісарський маніфест. — Національні Ради. — Укр. Держава).

Відень, 16. жовтня.

Президент міністрів барон Гусарек повідомив нині провідників партій палати послів, що негайно появить ся проклямація, якою має розпочатись перебудова Австрії в союзну державу. Народи Австрії мають устроїти ся на своїх областях заселеня в національні держави на засаді запорученого короною права на самоозначенє. Плян менше-більше є слідуючий:

Посли поодиноких країв мають уконституовати ся в так звані народні конвенти або народні ради, яких завданем буде підготовити утворенє національних держав і усталенє звязий між поодинокими національними державами. На сїй підставі мають увійти національні конвенти в переговори з австрійським правительством і полагодити випрацьованє нових конституційних законів. Аж до введеня в житє нових держав австрійське правительство буде полагоджувати дальше справи.

Правительство має все зробити, щоби довести до зближеня між національними державами; його задачею буде також приготовити перехід від теперішньої австрійської держави до будучої союзної держави.

Правительство не мало би права вмішуватись в постанови Народних Конвентів.

В проклямації проголосить ся, що бажаним було би, щоби мужі довіря всїх народів вступили до правительства як звена злуки, а також в тій цїли, щоби наглядати переведенє перебудови.

В проклямації буде предвидженє утворенє чотирьох національних держав, а саме: австрійсько-нїмецкої, чеської, полудново-славянської і української. Полякам полишить ся свободу їх рішеня. Трієст одержить окреміше становиско, правдоподібно буде безпосередно злучений з державою. Боснійсько-герцеґовинська і румунська справа з огляду на Угорщину остає до часу непорішеною. Цїлість Угорщини остає ненарушена. Прилученє чеських Нїмцїв до нїмецької Австрії є предвидженє. Для управильненя і територіяльних границь має бути установлена комісия. За підставу послужити має виборча ординація до державної Ради. Призначене до переведеня сего пляну правительство, внесе після постанов національних конвентів відповідні закони про перебудову Австрії в союзну державу. Цїсарський маніфест, в якім буде заповіджена ся переміна, має появити ся в пятницю.

* * *

Проголошена ідея перебудови Австрії в союзну державу є висл[і]дом суботнїшних авдієнцій у цїсаря, на яких виявилось, що доки народам не дасть ся широких прав опертих на засаді самоозначеня, доти нема бесіди про правительство, в склад якого війшли би представники взаємних Австрією народів.

В проклямації буде бесїда про Народні Ради, але адміністрація хоче ся залишити з дотеперішними державними органами. Цїлий процес перебудови австрійської держави мав би відбути ся на парляментарній арені.

Зрозуміле є, що в пропозиції утвореня союзних національних держав в межах Австрії нїчого не говорить ся за Поляків і польську державу. Се діє ся тому, що Полякам признано право получення з польською державою. Західна Галичина, як схоче, може приступити до Польщі. Президент міністрів бар. Гуссарек навіть не запросив до себе нїякого польського посла, а се тому, що цїла польська президія виїхала вже до Варшави, а впрочім польські посли заявили, що вони уважають себе підданими польської держави, отже зрекли ся самі і позбули ся права рішати про долю инших країв і народів Австрії. Все таки Поляки, що звикли їздити на двох конях кричать, що східна Галичина „загрожена“ а віденський кореспондент „Gazet-и Porann-ої“ пише ось слїдуючі слова:

„Могу тепер донести, що на суботнїшній авдієнції у цїсаря презес кола д р Т е р т і л ь і віцепрезес ґр. Б а в о р о в с ь к и й з а з н а ч и л и с в о є с т а н о в и с к о н а с л у ч а й е в е н т у а л ь н и х с х і д н о - г а л и ц ь к и х е к с п е р і м е н т і в“. Цїсар відкликав ся на засаду про самоозначенє“.

Приняте репрезентантів ріжних парляментарних партій у бар. Гуссарека тривало від полудня до пізного вечера. Нїмецькі посли приняли до відома проект проклямації і скликали сейчас засїданє. Чеські посли не приняли запросин бар. Гуссарека, а відповіли чемним листом, що вони не можуть відступити від створеня независимої чесько-словацької держави. Словінцї приняли запросини президента міністрів, однак після конференції з Чехами заняли відпірне становиско до самого пляну.

Президент Української Парляментарної Репрезентації др Евген Петрушевич заявив бар. Гуссарекови, що плян перебудови Австрії не в д о в о л я є, бо в нїм не сказано нїчого конкретного про домаганя Українцїв, які впрочім наслухались вже богато обітниць. Тепер лише дїло, а не слово може вдоволити український народ.

У Ґенерала Ґренера.

„Кіевская Мысль“ з д. 13. жовтня подає розмову співробітника сеї часописи з ґен. Ґренером, який сказав про положенє на Укааїні ось що:

„Як нас заставлять далї бороти ся, може прийти хвиля, коли ми будемо приневолені забрати з України наші війська. Тому і видвигнено справу утвореня власної армії на Україні. Однак армія повинна бути орґанізована таким способом, щоби викликувала повне довірє до себе. Се можливе тільки в такім случаю, коли все населенє буде проникнене ідеєю державности. На мій погляд, головною перешкодою для укріпленя сеї ідеї являєть ся постійне стремлінє до відорваних теорій. І тому я витаю утворенє українського національного союза, як го члени, відказавши ся від доктринерства нахилюють ся до реальної роботи.

В Україні — продовжав ґен. Ґренер — криють ся великі можливости, які ярко проявлять ся тільки при повнім зєдиненю всїх верств населеня. Після моєї думки, в будові молодої держави можуть приймати участь всі елементи, начинаючи від українського шовініста а кінчаючи самим переконаним російським монархістом. Для послідних повинно бути ясно, що все нещастє Росії заключало ся в її великих просторах і відсутности звязи між окремими невдоволеними частями населеня. Утворенє спосібної до житя України безумовно повинно вплинути уздоровлюючим способом і на Великоросію.

Для укріпленя України необходимо здійснити низку щоденних реформ. Перед всім говорю про аґрарну реформу, яка повинна бути розумно переведена, в нїякім случаю після рецепти Центральної Ради. Рівночасно необходимо переведенє закона про право наслїдства, що поможе утвореню середнього і мілкого селянського господарства і обезпечить від обиля беземельних селян. Надмір сільського населеня повинен найти собі примінене в промислї, для котрого розвитку є на Україні всі дані, особливо в змислї земельних богацтв як уголь, залізо і др.

Друга щоденна реформа — говорив ґен. Ґренер — випрацьованє виборчого закона. Ми не вмішуємо ся в ваші внутрішні справи, однак я уважав себе в праві порадити правительству, щоб воно покликало до опрацьованя сього закона представників всїх партій.

В кінці головна реформа — її можна, правда, перевести тільки на протязї довгих літ — се утворенє державного апарату, при якім весь урядничий стан забувши на свої інтереси, віддав би всї свої сили і знанє на службу батьківщині.

— З душі бажаю — закінчив ґен. Ґренер — щоби Україна, яку я щиро полюбив, стала могутньою, всіми признаною державою.

Ґазетярські сплетні.

Відень, 14. жовтня. „Abend“ пише: Доносять з країв коаліції, що коаліція виготовила австрійську проґраму, після котрої Австрія мала би остати цїлою. Славянські краї, що хотять бути незалежними державами, переговорювали вже між собою що до границь, але не могли погодити ся. І так переговорювали Чехи з Поляками про будучу приналежність вуглевої области Острава-Карвін. Чехи домагались сеї области для себе, а Поляки для себе. До згоди не прийшло.

Поляки переговорювали також з Українцями (?) про будучність Східної Галичини (?).

Українцї заступали становище, що тут

може йти тільки про означене галицької східної (?) границі їх держави, яка має полишитись при Австрії. Поляки обіцювали Українцям автономію в межах польського королівства. Переговори зірвано...

Заява Укр. Нац. Союза про внутрішне і міжнародне становище України.

Російська революція вернула до житя столітями убивані й насильством збиті в один велетенський анормальний російський державний організм нації. Здобута в революції спромога самовизначеня націй категорично зазначила волю пригнічених народів колишньої Росії до цілковитої державної й національної самостійности. Польща, Фінляндія, Литва, Білорусь, Донщина, Бесарабія, Грузія, Арменія і другі краї визнали колишнє сполученє з Великоросією в одному тілі небажаним і шкідливим для свого розвитку.

Так само Україна, більше двох з половиною віків перебувши під насильственним володінем Росії, волею свого народу розірвала примусовий і убийчий для неї звязок і ступила на шлях самостійного національно-державного відродженя.

Гасла всесвітнього мира, що наближають ся до воюючих держав, ті підстави, на яких мир буде встановлено підтверджують і зміцняють волю визволених народів.

Українська демократія, представлена Українським Національним Союзом, який обєднує в собі партії соціяльних демократів, соц.-рев., соц.-фед., соц.-сам., трудовиків, Селянської Спілки, а також громадські, професійні та кооперативні орґанізації, в сей надзвичайний момент вселюдської історії вважає своїм обовязком перед всіма народами світа, що вступають до нового житя, оголосити слідуюче:

Ми не вважаємо сучасний уряд на Україні повномочним і законним представником Української Держави. Сучасний кабінет міністрів, складений переважно з старих урядовців самодержавного російського режиму, чужий народови національно і ворожий йому політично та соціяльно, має опору тільки в невеличких колах крупних аґраріїв та королів промисловости, не розуміє й на може розуміти нових підстав житя, на які стає весь світ.

В той час, коли европейські держави рішуче переходять до широкого народоправства, на Україні уряд, позбавивши демократію всіх прав, змагає ся до повереня старого царсько-поліцейського ладу.

Нарід в правительстві, в твореню державного ладу не бере ніякої участи. На місцях знищено самоврядуванє і змінено самовладством повернених до влади колишніх жандармів і поліцаїв.

Волю зібрань, слова скасовано. Методи репресій нагадують часи середніх віків: порять різками, закопують по шию в землю і т. п.

Підпираючи реакційні кляси, уряд сприяє розпаленому чутю клясової пімсти, яка доходить до нечуваних форм експльоатації і знущаня з селянства та робітництва.

Вийшовши з рядів російської царсько-самодержавної бюрократії, теперішний уряд і суть і форми свого думаня має російсько-централістичні. Прагненя широких мас української нації до цілковитого національно-державного визволеня більшости сучасного кабінету чужі й ворожі.

Словесними нещирими заявами та жорстокостю цензурних репресій уряд хоче створити вражінє спокою в Державі. Але вся діяльність його веде край до загибелі та руїни, а народні маси штовхає на шлях розлючености, одчаю та анархії.

З огляду на се Український Національний Союз заявляє, що дійсним, законним представником Української Держави може бути тільки той уряд, який спирати-меть ся на широкі демократичні маси українського народу. Тільки коаліційно-демократичний національний кабінет міністрів має право тимчасово, до нормального сформованя народної влади стояти на чолі державної роботи.

І першим завданем сього кабінету має бути негайна демократична аграрна реформа на підставі знищеня великого землеволодіня і забезпеченя землею трудового селянства. Негайнож має бути вироблено виборчого закона до законодавчого повновладного органу української землі й переведено його в житє як найшвидше.

Всі демократичні свободи, які є основою політичного житя в Західній Европі й які було здобуто революцією на Україні, але знищено сучасним урядом, мають бути повернені.

Тільки в таких умовах наш край може стати до здорового, пляномірного відновленя всїх своїх великих сил і з повним правом виступити перед народами всього світа, як рівний учасник в розвязаню великих міжнародніх проблєм.

Ґрунтуючись-же на праві кожної нації на визначенє форм свого національно-державного житя, так виразно проголошеного в мировій програмі Вільзона, принятій обома воюючими сторонами, а також спираючись на історичне та природне право кожного народу гуртувати в одне ціле всї одірвані від його части, Український Національний Союз вважає цїлком природним і необхідним злученє в один державний український організм всїх заселених Українцями земель, які до сього часу через історичні та міжнародні обставини не ввійшли в склад самостійної Української Держави, себ-то: Східної Галичини, Буковини, Угорської України, Холмщини, Підляша, частини Бесарабії з українським населенєм, частини етнографічно-української Донщини, Чорноморії, Кубанї.

Всесердно витаючи той шлях братерства народів, яким підуть держави світа в недалекому майбутньому, а також ті прагненя, до цілковитої самостійности в твореню свого внутрішного державного житя, що з такою силою виявилось серед пригнічених до сього часу націй Европи, бачучи в сьому як найкраще призначенє справедливости й вірности того шляху, на який уже майже рік вступила українська нація, Український Національний Союз висловлює тверду надію, що на мировому конгресі всїх народів сей шлях буде визнано всїм світом і зміцнено тими новими засадами, на яких буде перебудовано житє всїх держав і націй.

Президія Українського Національного Союза:

Петро Дідушок, секретар, Володимир Винниченко, голова.

Адміністрація нашої часописи находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

Чорноморщина й Україна.

У Київі саме перебуває делеґація від чорноморської української ради, яка робить стараня, щоби Чорноморщину прилучити до України. Чорноморщина, давня російська чорноморська ґубернія, простягає ся на побережу Чорного моря між рікою Кубаню а кавкаськими горами. Населене Чорноморщини в значній части українське, а процент його виносить 68—79. Се є переважно середне і дрібне селянство та робітництво. Чорноморські Українці мають свої школи, учителів і 15 кооперативних союзів. Політично є вони зорґанізовані в Чорноморській Українській Раді, якої місцем осідку є Новоросійськ. У. Ч. Рада видає свій орґан „Чорноморський Українець“.

Так само як Україна, потерпіла і Чорноморщина від большевицької заверухи. Большевицькі банди, се є повертаючі з турецького фронту російські війська і розбитки бувшої російської чорноморської фльоти а також ріжна російська збиранина з цілої Росії, безпощадно нищили що є українське. Лиш проминула большевицька повінь, а над Чорноморщиною зависла знов чужа темна сила. Є се російська добровольча армія, яку орґанізує російський ґенерал Денін і полковник де Роберті. До армії сеї затягають ся кубанські, донські і тверські козаки, давні російські офіцири, невдоволені з теперішнього режіму Українці, київські чорносотенці, що давнійше ґрупували ся коло „Кієвлянина“. Добровольчу армію морально і матеріяльно піддомагали навіть деякі теперішні українські міністри з русофільського табору. Ся російська добровольча армія поставила собі за ціль знищити в Росії большевизм, знищити українську державу, з якої хоче прогнати Німців і відбудувати давню російську імперію до спілки з військами антанти, що находять си на Мурманщині і які надвигають зі Сибіру.

Делеґація Української Чорноморської Ради просить українське правительство і німецькі політичні і військові власти, щоби вони вислали свою фльоту до Новорійська, Ґеленджіка і Туапсе і висадила хочби незначний десант на Чорноморщині. В сей спосіб припинить ся дальшу орґанізацію російської добровольчої армії, освободить ся від гнету і вбийств українське населене і поможе ся до злуки Чорноморщини з Україною.

Ми не сумніваємо ся, що українське правительство згодить ся на сї пропозиції Української Чорноморської Ради як в інтересі українського населеня Чорноморщини, так і для забезпеченя полудневo-східних границь української держави. Надіємось, що передовсїм домаганя Чорноморщини попре всїми силами Український Національний Союз.

Мадярони при роботї.

N. Wiener Tagblatt“ пише: На оноді́шних зборах пештенського комітату забрав між иншими також голос якийсь „український (?) провідник мармароського комітату“ і домагав ся негайного скликаня загальних зборів комітату, щоби „український (?) клюб“ мав нагоду заявити, що „украї́нство, се нїчо инше, як мадярство української мови“. Рівночасно домагав ся від правительства удержавленя українських шкіл, щоби дати тим чином Українцям нагоду стати Мадярами також мовою і культурою.

З України.

Українська місія в Румунії.

Незабаром до Румунії має виїхати українська дипльоматична місія на чолї з б. начальником гетьманського штабу ґен. Дашкевичем Горбатським.

Справа виселеня австрійсько-угорських підданих.

В часописи „Нова Рада“ було поміщено звістку, будьто австро-угорський військовий міністер рішив, що ні одного австро-угорського військового полоненого не можна примусити повернути ся на батьківщину. Уряд справ друку повідомляє, що після вісток одержаних ним з освідомленого жерела, подана звістка зовсім не відповідає дійсности, навпаки є неправдивою.

Нове українське посольство в Польщі.

В найблизших днях, як доносить „Відроджене“ з дня 13. жовтня має бути вислано до Польщі нове посольство від української держави. Кандидата на посла вже намічено.

Переговори України з Кримом.

Вчера о 12-ій годині дня в помешканю м-ва закордонних справ відбувало ся останнє засідане українo-кримської наради. Головою був міністер закордонних справ Д. Дорошенко.

На сьому засіданю були оголошені протоколи всіх трьох засідань наради, уважно вислухані сторонами. Обидві сторони внесли велику скількість поправок в редакцію протоколів. Ніяких суперечок на засіданю не було.

Можна сказати з певністю, що праці україно-кримськоі конференції з вчорашнього дня фактично перепинили ся.

Гадають, що перерва переговорів стоїть у деякім звязку з загальним міжнародним становищем, і що коли міжнародне політичне становище вияснить ся, то відновлене україно-кримських переговорів знову стане можливим.

Проти виновників війни.

З Монахова доносять, що дня 14. о. м. відбув ся там соціялістичний зїзд, котрий приняв таку резолюцію: „Соціялістичний зїзд Баварії взиває парлямент установити державний судовий трибунал, котрий вишукав би і осудив би виновників ударемленя попередних мирових проб. Сих виновників треба зробити відвічальними за нещасливий вислід війни і ті незмірні тягарі та жертви, які мусить зносити німецький нарід в часї війни, а також по війні. Відповідне слідство не може ощадити жадної, навіть найвисше поставленої особи“.

Друге часть резолюції домагаеть ся між иншими перебудови Німечини в державу народів з повною свободою самоозначеня.

Протест Білорусинів.

„Відродження“ з дня 13-го жовтня доносить з Минська: Згідно з постановою ради, народний секретаріят Білоруси звернув ся телеґрафічно з новим протестом до німецького канцлера з приводу затій Польщі на білоруські частини віленської і гродненської ґубернії. (Ута.)

Франція не признає самостійности Фінляндії.

Женева. Аґенція Аваса оголошує ноту, яка заявляє, що з причини подій в Фінляндії, а передовсім з причини вибору геського князя фінляндським королем, бере назад заповіджене свого часу признане незалежности Фінляндії і зриває з Фінляндією дипльоматичні взаємини.

Дарданелї відкриті?

„Нова Рада“ з дня 9. жовтня помістила новинку, в якій сказано, що до Київа наспіла дня 8. жовтня неофіціяльна вістка про те „нібито турецьке правительство відкрило дарданельську притоку“. Значило би се, що війська антанти мають вільний переїзд і змогу висїсти пр. в Одесї, що й дійсно мало стати ся.

НОВИНКИ.

— На відкритє університету в Камянці Подільському (22-го жовтня) привіти і телеґрами просить ся присилати під адресою: „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10, найпізнїйше до 18-го жовтня.

— Нові професори університету св. Володимира в Київі. На засіданю Ради професорів 11. жовтня вибрано на катедру західно-російського права проф. Василенка, на катедру українського язика проф. Тимченка. (Відроджене).

— В театрі Садовського відновлюють відому українську оперу „Катерина“. Дириґує відомий українській публиці Львова диригент, Мих. Коссак.

— На сцені державного театру виставлено „Розбійників“ Шілера. Сміливий сей крок з боку управи театру увінчав ся повним успіхом. Ролю Франца Моора віддав з цілою силою свойого таланту д. Саксаганський. Театр був повний, а публика одушевлено витала артистів.

— Соц. федералісти — до німецького райхстаґу. Головний комітет партії соціялістів федералістів в Київі на зборах 8. жовтня постановив післати через двох членів центра (Ґотгайна і Гасса) і с.-д. Давида привітну телеґраму німецькому райхстаґови з приводу перемоги парлямонтарної течії в Німечині. Текст телеґрами такий:

Депутатам: д-ру Ґотгайну, директору Гасс, д-ру Давиду. Райхстаґ Берлін.

„Центральний комітет партії соціялістів-федералістів просить вас передати райхстаґови його живе спочуте і радість з приводу заведеня парляментаризму в Німечині і близости здійсненя загального виборчого права в Прусії. Нехайже сприяють сї реформи скріпленю і дальшому розвиткови всіх прекрасних рис великого німецького народа, і нехай скорійше наступить загальний мир на основі справедливости для всіх народів світа“.

Телеґраму від імени комітета підписали: С. Єфремов, А. Ніковський і А. Марголїн.

— Учителї на Холмщині. 3-го вересня прибув до Берестя комісар освіти п. Дмитрюк і з ним 52 учителів запрошених ним у Київі на учительські курси в Берестю.

— Королї на вигнаню. „Morgen-ztg“ доносить, що бувший болгарський король Фердинанд наміряв осісти в добрах своїх в Австрії. В часї подорожі однак явив ся в королівським поїздї ґр. Берхтольд і повідомив короля Фердинанда, що він є видалений з Австрії, супроти чого, король змінив напрям подорожі і виїхав до Кобурґу.

— Український клюб. Затверджено статут „Лубенського українського клюбу“. Дня 7-го жовтня відбулось перше предустановче зібране. Вибрано орґанізаційну комісію. Незабаром буде установче зібране.

— „Пляни експльоатації великої Польщі“. Під отсим заголовком доносить „Kuryer Lwowski“, що в західних краях повстають фінансові товариства, що мають на цїли експльоатацію Польщі. Сї товариства повстають не тільки в Берліні і Відни, але також у Франції і Анґлії. Товариства розпоряджають міліонами і лиш ждуть на хвилю, — щоби своїми капіталами залити Польщу.

— Поголоски про абдикацію ціс. Вільгельма і наслїдника престола. Відповідь Вільзона на другу ноту канцлера викликала глибоке враженє. Доручене справи здержаня ворожих кроків военним командам, вважають тут дуже доскульною умовою. Побідний Фош може диктувати умови, які вважати-ме відповідними а які будуть властиво капітуляцією. Вільзон заявляє без заслон, що се не входить в обсяг його власти, а просьбу підняти переговори предложить союзникам тільки тоді, коли Німці залишать борбу підводними суднами і позбудуть ся тих чинників, які викликали війну і на перебіг переговорів можуть ділати відемно.

Поголоски про уступлене цісаря Вільгельма і наслїдника престола на річ найстаршого сина послїдного обігають від кількох днів. Супроти такого стану річий тільки тепер справа мира і дальшої війни станула на вістри меча.

В тутешних кругах думають, що Австро-Угорщина піде за приміром Туреччини і в кождім случаю осягне мир для себе.

— Замах на Тісу. Коли по засіданю сойму Стефан ґр. Тіса всїдав до самоходу, приступив до нього молодий чоловік з револьвером в руці. Шофер вдарив його так сильно в лице, що револьвер впав на землю, а парляментарна сторожа увязнила виновника наміреного атентату, який заявив, що хотів вбити Тісу, бо уважає його головним виновником продовжуваня війни.

— Українець в централї для відбудови Галичини. Звертаємо увагу інтересованих, що п. Антін Гладишовський, директор Кр. Союза Кредитового у Львові іменований заступником управителя III. секції Централї для відб. Галичини (відділ для промислу, торговлї і ремесла) — обняв з днем 15. с. м. урядоване (ул. 3-го мая Ч. 2 I. пов.) і приймає сторони в год. 11—1 в пол. Наші промисловці, купці і ремісники повинні прямо звертатись до дир. А. Гладишовського.

— Між недавними другами. „Norddeutsche Allgem. Ztg“ пише: Аґенція Болгар публікує формальний протест болгарського правительства, у якім воно супротивляє ся практикам німецьких військ, опускаючих Болгарію. Вони насильно граблять болгарські припаси і матеріяли, обстанову і середники Червоного Хреста, приневолюють болгарських ранених здіймати з себе одїж та обуву та полишають їх чуть не нагих по шляхах. Тон сього протесту вказує на се, що французька служба пропаґанди обняла керму аґенції Болгарів.

— Смерть румунського митрополита. З Германштаду наспіла вістка, що помер там нагло румунський митрополит.

— Еспанка у Відни. „N. fr. Presse“ доносить, що перебіг еспанки за останний тиждень видаеть ся бути лекшим чим перше. Лікарі однак остерігають далї, щоби при кождій хочби малозначній з виду катаральній чи фебричній недузї покласти ся в ліжко і приняти що-небудь на поти, аспірину, хініну, то що. Розмірно западає на сю недугу дуже много жінок, мабуть тому, що вони більше чим мужчини винищені лихим віджизлюванєм.

— Статистика убивств в большевицькій державі. Після офіціяльних дат останнього тижня в цілій Росії було 487 політичних убивств, між сим 4 жінок. В московській центральній тюрмі находить ся 1200 політичних вязнів.

— Еспанія і собі горої жить ся. Еспанське правительство зарядило реквізицію всіх німецьких кораблів у своїх пристанях.

— Заупокійне Богослуженє за душу бл. пам. о. Йосифа Фолиса, посла до Ради державної, відбуде ся в Успенській Церкві (Волоській) в суботу о годині пів до 9-тої рано.

ПОМЕРЛИ.

† Наталка Шкромидівна укінчена лїцеальна матуристка найдорозша доня о. Ілиї і Клементини, померла 6-го с. м. по короткій еспанській недузї в 19. весні житя В. Її П.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця дня 18-го жовтня 1918.

Нині 18-го жовтня гр.-кат. Харитона мч., римо-кат.: Луки еван.

Завтра 19-го жовтня гр.-кат.: Томи ап., римо-кат.: Петра з А.

| Позір зелізничники-Українці! В неділю дня 20 жовтня с. р. о пів до 4 по полудни, відбуде ся в льокали львівської органїзації українських зелізничників вул. Городецька 95, зїзд всіх зелізничників Українців з цілої Галичини. Справа незвичайно важна — прошу прибути як найчисленнїйше.

| Позір Долинщина! В понеділок дня 22 жовтня відбудуть ся довірочні збори мужів довіря і всіх свідомих Українців нашого повіту в Долинї в салї філії „Просвіти“ на Горішу. Початок Зборів о год. 11. перед пол. Предмет нарад: обговорене біжучих подій і звіт делеґатів повіту з „Української Конституанти“ у Львові. Запрошена розсилае ся, хтоби не одержав, дістане при вступі. — Укр. повітова політ. орґанїзація. 655 1—2

| Загальні Збори Кружка У.П.Т в Сокалї відбудуть ся 20. жовтня о 2 год. по пол. в канцелярії „Сільського Господаря“. А що на дневнім порядку є незвичайно важні справи м. и. отворене бурси, тому просить ся о як найчисленнїйшу участь. Окремих запрошень не розсилаєсь. — Старшина. 3—3

| Загальні Збори філії Тов. Просвіта в Сокалї відбудуть ся дня 27. жовтня о 2 год. в канцелярії „Сільського Господаря“. Взиваєть ся читальні, щоби вислали делеґатів і просить ся о чисельну участь. Виділ. 3—3

| В містї Тисьмениці коло Станиславова потреба на мурованій Матерній церкві св. О. Николая и ставити нову деревляну копулу (баню). В тій цїли пошукує ся фахового майстра чи будівничого. Можеби з гуцульських майстрів міг хто обняти сю будову. Зголошеня письмені або особисті приймає підписаний парох. Евентуальні кошта подорожи не будуть ся платити без попередной угоди. О. Іван Коцюба, парох в Тисьменици почта і стация зелїзнича в місци. 652 3—3

Конкурс.

Виділ українського Інститута для дівчат в Перемишли розписує ся конкурси на учительські посади в ґімназії і лїцею: 1. на учительку(ля) фізики, математики і наук природи, 2. на учительку(ля) німецької мови і по можности латинської або іншої мови.

Платня для неіспитованих 2.400 К., для іспитованих 3000 К. річно з обовязком учити 17 год. фільол., 19 год. реальних тижнево.

Години понад ті числа відбуті платить ся окремо. Реченець зголошень до кінця жовтня до Виділу укр. Інст. татарська 4.

Учитель рисунків може обняти 12 годин науки того предмету.

В Самбірськім до продажи маєтности двіста і двайцять пятьсот морґорі з забудованями і інвентарем до продажи. Також реальности у Львові при Театинській, Сапіги, Личаковї до продажи. Близша відомість в канцелярії адв. Дра Романа Перфецького Львів, ул. Сикстуська ч. 43 б. 663 1—2

Фракове убране і футро з тхірів спродам. Відомість: ул. Жовківська ч. 113, І. пов.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє

Дра Ігнатовича

Львів, Сикстуська 17. І. поверх,

без болїстне пльомбоване і виймоване зубів, штучні зуби в кавчуку і золоті. — Пацієнти з провінції полагоджує ся в найкоротшім часі. 621

ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукує ся інтелїґентної особи до помочи господині дому. Зголошеня слати на адресу: М Падох, начальник стації в Городенції. 556 2—3

Міщанський ремісничо-промисловий Союз кредитовий у Львові, Руська 3. просить отсею дорогою всїх своїх довжників, щоб у власнім своїм інтересї подавали точні свої теперішні адреси. 636 3—3

Вахмістер жандармерії молодець посїдає реальність, відповідну готівку, пошукує товаришки житя тільки Українки до літ 24, доброго серця милої вдачі, вдови виключені, фотоґрафії пожадані, котрі будуть звернені, просить слати до кінця жовтня до Ады. „Укр. Слова“ під Вахмістер П. Д. 651 2—3

Потрібно сейчас гуменного в враз візника до коний для господарства кількавйцять морґового в Станиславові. Платня р. 5000 К, мешкане, опал, світло, поле під картофлю і т. и. Жонаті мають першенство, для дітий школи. Зголошуватись лично або листовно в Адміністрації дому „Австрія“ в Станиславові. 669 2—3

Асбестовий лупок

до вриття дахів доставляє Відбудова промислово-торговельна Спілка з обм. пор. у Львові, ул. Підвале 7. 668 1—

Вже появив ся перший випуск!!

„Української Літ. Скарбниці“

Р. Л. Стівензон

„Острів із закопаними скарбами“,

морська, авантурнича повість, переклад із англійської мови. Ціна 8 К. Купувати можна в обох українських книгарнях у Львові.

Хто хоче набути більшу скількість примірників, нехай замовляє впрост у видавців під адресою: проф. Юрій Рудницький, Львів, вул. Здоровля ч. 12.

При замовленях від 50 примірників у гору видавці дають відповідний опуст.

Книжка надаєть ся головно для молодіжи. 662

У Київі при кінці жовтня почне видавати ся редактором-видавцем журнала „Ґедз“ ЗАХАРОМ БІСЬКИМ під загальним редаґованем

О. Ф. Саліковського

велика, добре інформована щоденна українська поступова ґазета

„ТРИБУНА“.

Ґазета буде цілком безпартійна й стоятиме на ґрунті української національної державности.

Склад редакції:

Л. І. Абрамович (Л. Бурчак), Микола Вороний, О. І. Лотоцький (О. Білоусенко), проф. К. А. Мацієвич, др В. О. Піснячевський, В. В. Садовський, др Роман Смаль-Стоцький, П. Я. Стебницький (П. Смуток), проф. І. А. Фещенко-Чопівський, др Льонгін Цегельський та інші.

Повний спис співробітників „ТРИБУНИ“ буде надрукований окремо.

Адреса редакції й контори: Київ, Хрещатик, 35, пом. 4. Умови передплати: на 1 місяць 10 карб., на 2 місяці 20 карб., на 3 місяці 30 карб.

Передплата приймаєть ся з 1-го числа кождого місяця. 664 1—3

ЗАМОВЛЕНЯ

НА ОДИНОКИЙ УКР. ПРАКТИЧНИЙ

Календар-Порадник

в справах відбудови, воєнно адмінїстраційних, військових і господарських на 1919 р. зладжений Вол. Целевичом і Юр. Танчаковським при співучасти найвизначнїйших фаховців, який по причині непредвиджених, спричинених війною трудностий друку вийде оконечно при кінци жовтня 1918 р., належить слати за попередним надісланєм готівки 7 К і 80 сот. на реком. почт. посилку лиш і виключно від дня 15. жовтня 1918 р. на адресу:

Календар Порадник, Львів ул. Руська ч. 3.

Зі взгляду на брак паперу наклад календаря невеликий. В пізнїйшій книгарській розпродажи буде ціна календаря висша. 2—4

Українсько-німецький Самоучник

укладу О. Солтиса (5-те видане). Ціна К 6.— висилае по надісланю гроший: А. Окиш, Львів, Кадецька 4. 667 1—12

Продовжена до 31. X.

ВИСТАВА

Артистичної Горстки і Прес. Кватири УСС, Національний Музей, ул. Мохнацького 40. Львів. Денно від 10—6. Вступ 2 і 1 К.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
[illegible]	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
[illegible]	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
[illegible]	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
[illegible]	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К. в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др. Сидір Голубович.

Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.